

FINAAL RAPPORT TOXICOVIGILANTIE PRODUCTEN GEBRUIKT ALS GEWASBESCHERMINGSMIDDEL 2019-2022 : ANNEX 5.1

CONVENTIE P17/01(640) C18/01

Studie verwezenlijkt in samenwerking met de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

**Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu**

Antigifcentrum

Registratie van informatie bij oproepen en follow-up gesprekken

Oproepfiche bij 1^e oproep:

- Wat is het telefoonnummer?
- Wie belt (familie, arts, etc.)?
- Wie is slachtoffer?
- Over welk product gaat het?
- Aard en graad van symptomen/klinische tekens?
- Welke behandeling stelt het antigifcentrum voor?

Verdere informatie in oproepfiche (te vervolledigen bij eventuele follow-up):

- Leeftijdscategorie
- Blootstellingsweg (mond, huid,...)
- Plaats: thuis, tuin, landbouw, openbare weg, werkplaats, ...
- Tijd tussen blootstelling en oproep
- Type : éénmalige of herhaaldelijke/chronische blootstelling
- Blootstellingsduur
- Omstandigheden (accidenteel / opzettelijk)

Bijkomende informatie te verkrijgen via telefonische follow-up:

- Evolutie en aard van de symptomen/klinische tekenen
- Juiste aard van het product:
 - naam van het product
 - toelatings- of vergunningsnummer
 - Is het een professioneel product (erkeningsnummer met P/B of P/P), niet-professioneel product (G/B of G/P) of is het een niet-geregistreerd product (bv. product uit het buitenland, alternatieven zoals javel,...)?
 - Werkzame stof (indien naam van het product niet gekend)
- Wie werd blootgesteld?
 - professionele gebruiker of professionele medewerker
 - niet-professionele gebruiker
 - derden
 - derden blootgesteld in het kader van een toepassing door professionelen
 - derden blootgesteld in het kader van een toepassing door particulieren
- Hoe en waar vond de blootstelling plaats en wat was de mogelijke oorzaak?

De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu bezorgde het Antigifcentrum een concrete vragenlijst als leidraad tijdens het telefonisch gesprek.

De doelstelling is om een beter inzicht te verwerven op producten of toepassingswijzen die op regelmatige basis voor problemen zorgen, zodat er eventuele maatregelen genomen kunnen worden om dergelijke ongevallen in de toekomst te vermijden.

1. Kwam u (of het slachtoffer) in het kader van uw (zijn/haar) beroep in contact met het gewasbeschermingsmiddel (GBM)?

1.1. JA: slachtoffer= professionele gebruiker of professionele medewerker

- Wat is uw beroep? (landbouwer, tuinbouwer, groenonderhoud, hovenier/tuinaannemer, docent tuin- en landbouwschool, verkoper van GBM..)

Tabel 1: gebruiker/medewerker

Wanneer vond de blootstelling plaats?		Hoe vond de blootstelling plaats?	Wat was de mogelijke oorzaak of omstandigheid waardoor de blootstelling kon gebeuren?
Bewaren / transport van GBM	Ongeval bij transport (van winkel naar boerderij, van opslagplaats naar vullokaal, van boerderij naar veld,..)		
	Ongeval bij opslag (bv. in opslaglokaal, winkel)		
Tijdens gebruik	Bij het bereiden / mengen van de spuitoplossing?	Bv. Door morsen of spatten, door inademing van de damp, ..	Bv. Slechte staat van de verpakking, geen vultrechter gebruikt, onleesbaar of geen etiket, overgegoten product vanuit grotere verpakking,.. - Gebruikte u beschermkledij, beschermende handschoenen, ademhalingsbescherming? Zo ja, welk type? - Waren deze nog in goede staat (bv. geen scheuren) en in overeenstemming met de gebruiksaanwijzing? (bv. gasmasker ipv stofmasker, nitril handschoenen ipv latex) -
	Bij het vullen van de spuittank?		
	Tijdens de bespuiting/toepassing? Handmatige toepassing (rugzaksproeier, lans) of tractor-getrokken spuittoestel? Open of gesloten tractorcabine?	Bv. spuitnevel waait in gezicht, of valt neer bij opwaartse bespuiting, inademing van dampen of spuitdruppels, handmond overdracht, contaminatie van afgesloten/gefilterde cabine..	bv. spuitmateriaal in slechte staat, lek in rugzaksproeier (welk type?), slechte weersomstandigheden (bv. te veel wind), te weinig ervaring, gebruiksaanwijzing niet gevolgd/niet gelezen, meer geconcentreerde oplossing gebruikt omdat men dacht dat het effectiever was, eten/drinken/roken .. - Gebruikte u beschermkledij, beschermende handschoenen, ademhalingsbescherming? Zo ja, welk type? - Waren deze nog in goede staat (bv. geen scheuren) en in

			overeenstemming met de gebruiksaanwijzing? (bv. gasmasker i.p.v. stofmasker, nitril handschoenen i.p.v. latex)
	Bij het reinigen van de sproeidoppen/reparaties aan het toestel?	Bv. contact met gecontamineerde spuitmachine	Bv. pomp was niet afgezet, ... Gebruikte u beschermkledij, beschermende handschoenen, ademhalingsbescherming? Zo ja, welk type? - Waren deze nog in goede staat (bv. geen scheuren) en in overeenstemming met de gebruiksaanwijzing? (bv. gasmasker i.p.v. stofmasker, nitril handschoenen i.p.v. latex)
Na gebruik	Door contact met het bespoten gewas/bladeren (voor inspectie, onderhoud, oogst)	bv. de spuitoplossing was nog niet opgedroogd,...	bv. geen persoonlijke bescherming gebruikt, wachttijd/veiligheidsstermijn voor herbetreding niet gerespecteerd, ...
	Door contact met gecontamineerde handschoenen/kledij/schoeisel na toepassing?	Bv. Met werkkledij in huis/ in auto gestapt; met verontreinigde handen telefoon vastgehouden,...	Bv. Verontreinigde kledij niet afzonderlijk gewassen na gebruik, hygiënevoorschriften niet nageleefd,...
	Andere (bv. opname via gecontamineerde planten/fruit/groenten)		

1.2. NEE

1.2.1. Bent u (of is het slachtoffer) zelf de gebruiker van het GBM? (hobby-tuinier)

1.2.1.1 JA : slachtoffer = niet-professionele gebruiker

zie vragen in tabel 1

1.2.1.2 NEE, het slachtoffer heeft het GBM niet zelf toegepast: slachtoffer = derde

Tabel 2: derden

Wanneer vond de blootstelling plaats?	Waar vond de blootstelling plaats?	Wat was de mogelijke oorzaak of omstandigheid waardoor de blootstelling kon gebeuren?
door verwaaiende sproeiveel (drift)/damp (omwonende, omstaander)	- In eigen tuin/huis door verwaaiende sproeiveel/damp afkomstig van naburig landbouwveld (omwonende); tijdens wandeling naast een veld (omstaander), op speelplaats naast een landbouwgebied waar een bespuiting plaatsvond, ... => <u>blootstelling in het kader van een prof. toepassing</u>	Bv. sterke wind, bufferzone werd niet gerespecteerd,...

	<ul style="list-style-type: none"> - In tuin of huis door verwaaiende nevel/damp afkomstig uit tuin van de buurman of door toepassing in eigen tuin,.. => <u>blootstelling in het kader van een niet-prof. toepassing</u> 	
door contact met het bespoten gewas/bladeren (bv. kind speelt in pas behandeld veld of gazon)	<ul style="list-style-type: none"> - Betreden van veld van een landbouwer, openbaar terrein; spelende kinderen in het net gedorste graan => <u>blootstelling in het kader van een prof. toepassing</u> - In eigen tuin, tuin van de bureu,.. => <u>blootstelling in het kader van een niet-prof. toepassing</u> 	Bv. slechte communicatie met gezinsleden over welke plaatsen vermeden moeten worden en voor hoe lang,..
<p>door ongeval/ongeluk/misbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij transport en bewaring van GBM Bv. Ongeluk met flessen/verpakkingen van GBM met blootstelling van omstaanders tot gevolg; kind speelt in opslaglokaal,.. - Bij bereiden van spuitoplossing Bv. Kind speelt met geopende of rondslingerende lege fles,.. - Tijdens spuiten Bv. Kind van toepasser komt 'helpen' tijdens bespuiting,.. - Na toepassing Bv. kind raapt granulaten op en slikt ze in; contact van derden met gecontamineerde spuitmachine/reinigingsmateriaal/werkkledij,.. 	<p>Indien het GBM gebruikt werd in het kader van professionele toepassing => <u>blootstelling in het kader van een prof. toepassing</u></p> <p>Zo niet => <u>blootstelling in het kader van een niet-prof. toepassing</u></p>	bv. fysieke of mentale toestand van slachtoffer, geen veilige opbergplaats, opslaglokaal voor GBM was niet op slot, rondslingerende lege flessen ..
Andere bv. opname via gecontamineerde planten/fruit/groenten		

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

Ref: Jonas Van Baelen, Anne-Marie Descamps. Finaal rapport producten gebruikt als gewasbeschermingsmiddel. Conventie P17/01(640) C18/01. September 2023.
Antigifcentrum 2023/003